

INFORMÁCIA PRE VEREJNOSŤ

Okresný úrad Levoča na základe § 14, ods. 1, písm. r) zákona č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov (ďalej len zákona o COO) v súlade s § 15a citovaného zákona zverejňuje informácie pre verejnosť:

- a) o zdrojoch ohrozenia,
- b) o možnom rozsahu mimoriadnej udalosti a následkoch na postihnutom území a životnom prostredí,
- c) o nebezpečných vlastnostiach a označení látok a prípravkov, ktoré by mohli spôsobiť mimoriadnu udalosť,
- d) o spôsobe varovania obyvateľstva a o záchranných prácach,
- e) o úlohách a opatreniach po vzniku mimoriadnej udalosti,
- f) o podrobnostiach o tom kde sa dajú získať ďalšie informácie súvisiace s plánom ochrany obyvateľstva.

I. INFORMÁCIE O ZDROJOCH OHROZENIA

1. Živelné pohromy

a) ohrozenie povodňami a záplavami z povrchových vodných tokov

K vyliatiu vodných tokov z korýt a následným záplavám na území okresu Levoča dochádza vplyvom búrok a privalových dažďov alebo topenia jarných snehov v lokalite Braniska, Levočských vrchov a priľahlých lesov. Vplyvom týchto prírodných faktorov dochádza k zaplaveniu poľnohospodárskej pôdy, cestných komunikácií v blízkosti vodných tokov a taktiež občianskej a inej zástavby. Pri väčších stavoch hladiny vody na tokoch a z dôvodu prudkého spádu a rýchlosti toku vody dochádza k vzniku zmeny trasovania vody v korytách vodných tokov.

Pri storočnej vode sa vyskytli povodne na vodných tokoch Levočský potok, Margecianka, Torysa, Branisko. Pri povodniach boli zaplavované najmä Levočské Lúky, mesto Spišské Podhradie, obce Torysky, Nižné Repaše, Korytné, Beharovce, Granč-Petrovce. Ďalšie možné výskyty sú v obciach Olšavica, Pongrácovce a v obciach s nezregulovanými a neupravovanými korytami tokov.

b) ohrozenie zrážkami

V okrese prevláda negatívna bilancia atmosférických zrážok od roku 2011, pričom dôsledkom sú dočasne vysychajúce korytá niektorých menších vodných tokov, pokles hladín podzemnej vody a pokles výdatnosti väčšiny prameňov.

c) ohrozenie veľkými lesnými požiarimi

Vznik veľkých požiarov v okrese Levoča môžeme predvídať hlavne v oblasti Levočských vrchov a v oblasti Braniska (vrátane ohrozenia obyvateľstva obcí nachádzajúcich sa v týchto lokalitách najmä splodinami horenia).

d) ohrozenie seizmickou činnosťou, zosuvmi pôdy, skál a lavín

Územie okresu Levoča nepatrí medzi seizmicky aktívne oblasti. Trend uvoľňovania seizmickej energie na šindliarskom zlome je stabilizovaný.

Možnosť zosuvu skál a zeminy na cestné komunikácie existuje v oblasti cesty na Branisko (št. cesta I/18) a priľahlých obcí v lokalite. Štatistiky poukazujú na možnosť zosuvu pôdy na Levočskej Doline. Poklesy pôdy a prepady dutín nie sú v okrese zaznamenané. Lokality narušené banskou činnosťou (poddolované územia) v okrese Levoča nie sú.

e) ohrozenie mimoriadnymi javmi poveternostného a klimatického charakteru

Územie okresu býva často postihnuté silnými vetrami a víchricami, najmä oblasť Levočských vrchov a oblasť Braniska. Vplyvom silného vetra dochádza k možnosti vzniku polomov na lesných porastoch. V týchto oblastiach sú ohrozené hlavne lesné cestné komunikácie a cesty III. triedy, v oblasti Braniska aj cesta I/18. Vzhľadom na stredohorský charakter územia existuje v zimných mesiacoch možnosť ohrozenia cestných komunikácií, miest a obcí najmä v uvedených oblastiach snehom a poľadovicou. V celoročnom priemere prevláda nad územím okresu Levoča západné, juhozápadné a severozápadné prúdenie vzduchu. Maximálne rýchlosti vetrov sú spravidla v zimných mesiacoch. Uvedený jav sa prejavil v obci Spišské Podhradie a obci Spišský Štvrtok.

f) ohrozenie snehovými kalami

V zimnom období dochádza k snehovým kalami v dôsledku hustého sneženia a silného vetra, kedy sa vytvárajú na cestných komunikáciách snehové jazyky až záveje. V tejto oblasti sú postihované všetky úseky cestných komunikácií.

f) ohrozenie hmlami

Tvorba hmľ je pri zodpovedajúcej meteosituácii možná najmä v nižších polohách v úseku Dravecký kopec – Levoča a v okolí Spišského Podhradia.

2. Havárie

a) ohrozenie závažnou priemyselnou haváriou

Na území okresu Levoča sa v zmysle zákona č. 261/2002 Z. z. o prevencii závažných priemyselných havárií a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov nenachádzajú podniky zaradené do kategórie „A“ a „B“.

b) ohrozenie vyplývajúce z umiestnenia nebezpečných látok

V okrese Levoča sa nachádza a je prevádzkovaný stacionárny zdroj nebezpečných látok – NH₃ (čpavok) u objektov, ktoré tieto látky využívajú vo svojej výrobní technológii. Jedná sa o objekt, ktorý sa nachádza v meste Levoča.

Možné zamorenie z úniku nebezpečných látok z dôsledku priemyselnej havárie, respektíve narušením výroby ovplyvňuje smer a rýchlosť prízemných vetrov, teplota vzduchu, pôdy a stupeň vertikálnej stálosti atmosféry.

Popis objektu, v ktorom môže dôjsť k mimoriadnej udalosti s únikom nebezpečných látok (tzv. stacionárne zdroje ohrozenia):

Zimný štadión Levoča

Zimný štadión so sezónnou prevádzkou s krytou ľadovou plochou, strojovňa sa nachádza v tom istom objekte ako ľadová plocha s hľadiskom. Chladenie ľadovej plochy je nepriame, na chladenie sekundárneho chladiaceho

média sa používa bezvodý čpavok. V období mimo prevádzky ľadovej plochy sa celý objem primárneho chladiva (bezvodý čpavok) uchováva v expanznej nádobe primárneho okruhu.

V prípade mimoriadnej udalosti spojenej s únikom nebezpečnej látky z technologického zariadenia alebo pri ohrození následkami mimoriadnej udalosti mimo areál objektu s unikom nebezpečnej látky sa vykonáva krátkodobá evakuácia z oblasti ohrozenia. V prípade samovoľnej evakuácie sa zabezpečuje jej regulácia.

c) ohrozenie spojené s únikom nebezpečných látok pri všetkých druhoch prepráv (prehľad trás)

Nebezpečné látky a materiály sú prepravované hlavne dvoma spôsobmi a to cestnou prepravou v kontajneroch a cisternách a železničnou prepravou v kontajneroch a cisternách. Preprava NL po cestných komunikáciách sa predpokladá najmä po cestách I/18, II/533, II/547, diaľnica D1. Po železnici sa v okrese Levoča preprava nebezpečných látok nerealizuje.

3. Katastrofy

a) ohrozenie vyplývajúce z umiestnenia jadrových zariadení

Možné ohrozenie vyplývajúce z umiestnenia jadrového zariadenia v okrese Levoča nie je, pretože na území okresu sa takéto zariadenie nenachádza.

b) ohrozenie spôsobené leteckou prevádzkou

V okrese Levoča sa nenachádza letisko, a preto nie je možné ohrozenie spôsobené leteckou prevádzkou na území okresu.

c) ohrozenie v prípade porušenia vodnej stavby

Na území okresu Levoča nie sú vodné stavby, ktoré by v prípade havárie ohrozili prielomovou vlnou územie okresu.

4. Terorizmus

V okrese Levoča boli vytypované priestory a objekty ako možné ciele chemického a biologického terorizmu. Prehľady objektov sa nachádzajú na Okresnom úrade Levoča, odbore krízového riadenia.

II. INFORMÁCIE O MOŽNOM ROZSAHU MIMORIADNEJ UDALOSTI A NÁSLEDKoch NA POSTIHNUATOM ÚZEMÍ A ŽIVOTNOM PROSTREDÍ

Rozsah ohrozenia a následky mimoriadnej udalosti spojenej s únikom čpavku v stacionárnych zdrojoch ohrozenia na postihnutom území:

Zimný štadión Levoča

Predpokladaná mimoriadna udalosť spojená s únikom čpavku na Zimnom štadióne v Levoči by mala za následok okamžité ohrozenie obsluhy strojovne a v priebehu niekoľkých desiatok sekúnd ohrozenie ostatných osôb v objekte. V prípade Mimoriadnej udalosti spojenej s únikom nebezpečnej látky z technologického zariadenia alebo pri ohrození následkami mimoriadnej udalosti mimo areál objektu s unikom nebezpečnej látky sa vykonáva krátkodobá evakuácia z oblasti ohrozenia. V prípade samovoľnej evakuácie sa zabezpečuje jej regulácia.

Charakteristika okolia

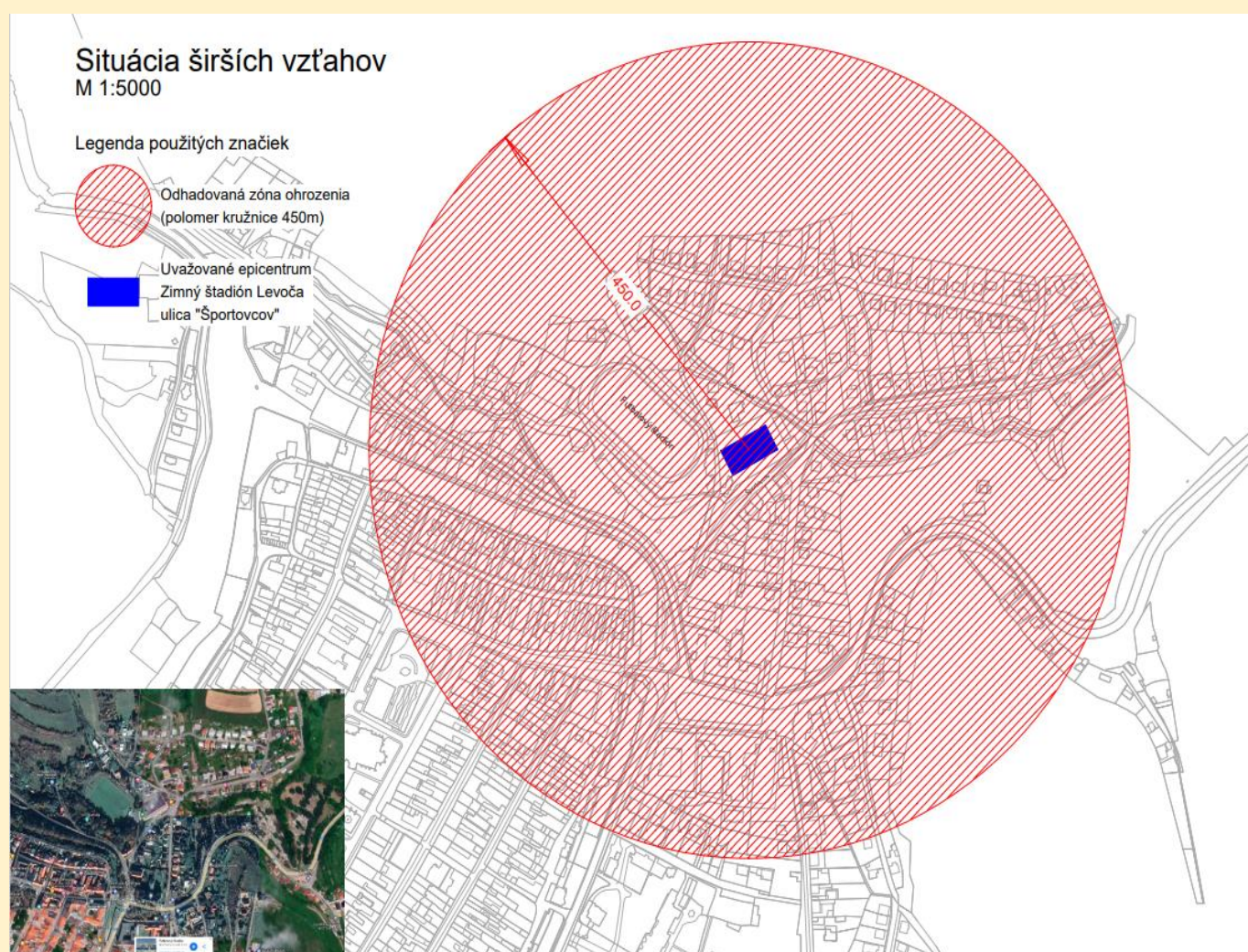
Obytná zóna v počte 96 rodinných domov

Lesná ulica	8
Lúčna ulica	36
Ovocinárska ulica	20
Sadová ulica	17
Ulica Športovcov	4
spolu	96

Významné objekty :

Základná škola Štefana Kluberta	
Ústav na výkon väzby Levoča	
Základná škola pre nevidiacich	
SOU internátne pre nevidiacich	
Nákupné centra, autobusové zastávky, dopravné uzly	

Grafická časť

Časové faktory ohrozenia

Pri úniku čpavku sa predpokladá, že dôjde k okamžitému ohrozeniu bezprostredného okolia havárie s krátkodobými následkami. Rýchlosť a smer šírenia sa oblaku pár čpavku a ich koncentrácia v oblaku závisí od rýchlosti prízemného vetra, od smeru prízemného vetra a od stability prízemnej vrstvy atmosféry.

Ohrozenie vyplývajúce z mimoriadnych udalostí pri preprave chemických nebezpečných látok spojených s ich únikom nie je možné vyhodnotiť, pretože súčasná vyhláška (vyhláška MV SR č. 533/2006 v znení n. p.) nestanovuje prepravcovi ani dopravcovi nahlasovací povinnosť pri preprave týchto látok. Z tohto dôvodu Okresný úrad Levoča nemá k dispozícii relevantné údaje o sortimente a množstvách chemických nebezpečných látok prepravovaných cez územie okresu cestnou a železničnou dopravou.

III. NEBEZPEČNÉ VLASTNOSTI A OZNAČENIE LÁTKO A PRÍPRAVKOV, KTORÉ BY MOHLI SPÔSOBIŤ MIMORIADNU UDALOSŤ

Nebezpečné látky sa podľa vyhlášky MV SR č. 533/2006 Z. z. o podrobnostiach o ochrane obyvateľstva pred účinkami nebezpečných látok v znení neskorších predpisov členia na chemické nebezpečné látky, rádioaktívne nebezpečné látky a biologické nebezpečné látky.

Protiradiačné, protichemické a protibiologické opatrenia sú:

- a) monitorovanie územia,
- b) varovanie obyvateľstva a vyrozumieanie osôb,
- c) evakuácia a ukrytie osôb,
- d) regulácia pohybu osôb a dopravných prostriedkov,
- e) prvá predlekárska pomoc a neodkladná zdravotná starostlivosť,
- f) individuálna ochrana osôb,
- g) hygienická očista osôb,
- h) dekontaminácia terénu, budov a materiálu,
- i) zabezpečenie ochrany zamestnancov, ktorí nemôžu skončiť pracovnú činnosť a nachádzajú sa v oblasti ohrozenia,
- j) likvidácia úniku nebezpečných látok a zamedzenie ich nekontrolovaného šírenia,
- k) profylaxia,
- l) zákaz a regulácia spotreby kontaminovaných potravín, vody a krmív,
- m) veterinárne opatrenia,
- n) opatrenia na zabezpečenie záchranných prác.

Protiradiačné, protichemické a protibiologické opatrenia sú súčasťou plánu ochrany obyvateľstva a plánu ochrany svojich zamestnancov a osôb prevzatých do starostlivosti; vykonávajú sa v závislosti od druhu mimoriadnej udalosti a rozsahu ohrozenia v súlade s osobitnými predpismi.

ČPAVOK (AMONIAK)

Chemický vzorec: NH₃

UN kód: 1005

Kemlerov kód: 268

Základná charakteristika

Pri bežných podmienkach je čpavok bezfarebný plyn so štiplavým dráždivým zápachom. Je charakterizovaný ako toxická veľmi nebezpečná látka. Pary amoniaku sú ľahšie ako vzduch, ale pri vysokej vlhkosti vzduchu (hmla, zrážky) vytvára so vzdušnou vlhkosťou studenú bielu hmlu, ktorá sa správa ako ťažký plyn (drží sa pri zemi). Bežne sú pary čpavku nehorľavé, vznietenie môže nastať len pôsobením silného zdroja energie (vysoká teplota, silný elektrický výboj). Vo vode je čpavok veľmi dobre rozpustný, vytvára s ňou silne leptavé zmesi aj pri zriedení. Pri kontakte s kyselinami prebieha prudká neutralizačná reakcia za vzniku amónnych solí. Čpavok silno koroduje kovy. Zistiteľnosť čpavku čuchom je 0,0005% objemovej koncentrácie (% obj.).

Riziká pre zdravie a život

Pri vyšších koncentráciách plynu v ovzduší leptá oči, dýchacie cesty, pľúca a kožu. Pri nadýchaní koncentrovaných pár čpavku môže dôjsť k edému pľúc, prípadne ku krču dýchacích ciest, čo môže mať za následok udusenie. Znesiteľnosť na dlhšiu dobu je 0,03% obj., ťažko znesiteľná je koncentrácia 0,05% obj. a neznesiteľná je koncentrácia 0,07 – 0,1% obj. Koncentrácia čpavku 0,2 – 0,3% obj. je po pol až jednej hodine smrteľná. Pri koncentráciách vyšších ako 0,5% obj. nastáva smrť do pol hodiny. Styk kvapalného čpavku s nechránenou pokožkou vyvoláva ťažké omrzliny majúce ráz popálenín druhého stupňa (vzhľadom na teplotu varu -33,5 °C sa pri styku s pokožkou búrlivo odparuje a vzhľadom na veľké skupenské teplo ju prudko ochladzuje). Pri koncentráciách medzi dolnou (14% obj.) a hornou (28% obj.) medzou výbušnosti môže pri pôsobení iniciátora dôjsť k výbuchu s príslušnými deštruktívnymi účinkami tlakovej vlny.

Riziká pre životné prostredie

Čpavok je veľmi toxický pre vodné organizmy (predovšetkým ryby). Vzhľadom na svoju zásaditú reakciu môže meniť pH vodných ekosystémov. Vo vode podporuje pri nízkych koncentráciách premnoženie vodných rias.

IV. INFORMÁCIA O SPÔSOBE VAROVANIA OBYVATEĽSTVA A ZÁCHRANNÝCH PRÁČACH

4.1 Varovanie obyvateľstva

Varovanie obyvateľstva sa vykonáva prostredníctvom hlásnej služby. V súlade s vyhláškou MV SR č. 388/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečovanie technických a prevádzkových podmienok informačného systému civilnej ochrany v znení neskorších predpisov sa hlásna služba zabezpečuje varovacou a vyzumievacou sieťou civilnej ochrany, ktorú tvoria varovacie a vyzumievacie centrá civilnej ochrany a technické prostriedky na území, pre ktoré sú určené.

Varovanie obyvateľstva a vyzumenie osôb sa technicky zabezpečujú

- a) sieťou sirén, ktorú tvoria elektromotorické a elektronické sirény a systém ich ovládania,
- b) prostredníctvom rozhlasového vysielania a televízneho vysielania,
- c) domácimi rozhlasmi, ktoré musia spĺňať požiadavky technickej normy,
- d) miestnymi informačnými prostriedkami obce,
- e) systémami automatizovaného vyzumenia,
- f) prostredníctvom verejných elektronických komunikačných sietí.

Z varovacieho a vyzumievacieho centra sa na účel varovania obyvateľstva a vyzumenia osôb pripravujú vstupy do rozhlasového vysielania a televízneho vysielania, a to do tých rozhlasových staníc a televíznych staníc, ktorých program sa šíri na území, pre ktoré je varovacie a vyzumievacie centrum určené. Na obývanom území obce neozvučenom sirénami ani miestnym informačným prostriedkom obce sa varovanie obyvateľstva a vyzumenie osôb zabezpečujú vyhlasovaním varovných signálov pomocou verejnej telefónnej siete alebo pomocou pohyblivého prostriedku, ktorým môže byť motorové vozidlo vybavené rozhlasovým zariadením.

Podľa zákona o COO sa varovanie obyvateľstva vykonáva varovnými signálmi:

a) "VŠEOBECNÉ OHROZENIE" - dvojminútovým kolísavým tónom sirén pri ohrození alebo pri vzniku mimoriadnej udalosti, ako aj pri možnosti rozšírenia následkov mimoriadnej udalosti,

b) "OHROZENIE VODOU" - šesťminútovým stálym tónom sirén pri ohrození ničivými účinkami vody.

Koniec ohrozenia alebo koniec pôsobenia následkov mimoriadnej udalosti sa vyhlasuje signálom "KONIEC OHROZENIA" - dvojminútovým stálym tónom sirén bez opakovania. Varovné signály a signál "KONIEC OHROZENIA" sa následne dopĺňajú hovorenou informáciou prostredníctvom hromadných informačných prostriedkov.

Preskúšanie prevádzkyschopnosti systémov varovania obyvateľstva sa vykonáva dvojminútovým stálym tónom sirén po predchádzajúcom informovaní obyvateľstva o čase skúšky prostredníctvom hromadných

informačných prostriedkov. Koordináciu preskúšavania týchto systémov vykonáva Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky. Varovací systém sa nesmie preskúšavať v nočných hodinách, v dňoch pracovného pokoja, spôsobom, pri ktorom by mohla nastať zámena so skutočným varovaním obyvateľstva. Varovací systém sa preskúšava spravidla v druhý piatok kalendárneho mesiaca o 12.00 h.

V súlade s § 16 ods. 1 písm. d) zákona o COO hlásnu službu (varovanie obyvateľstva a vyznenie osôb činných pri riešení mimoriadnej udalosti a obcí o ohrození) pre svojich zamestnancov, osoby prevzaté do starostlivosti, iné osoby a obce, ktoré bezprostredne ohrozujú zabezpečujú právnické osoby a fyzické osoby podnikatelia, ktorí svojou činnosťou môžu ohroziť, život, zdravie alebo majetok (napr. prevádzkovatelia objektov nakladajúcich s nebezpečnými látkami). Pre zabezpečenie varovania obyvateľstva, vlastných zamestnancov a osôb prevzatých do starostlivosti sú títo prevádzkovatelia povinní na území ohrozenom nebezpečnou látkou budovať samostatný systém varovania obyvateľstva tzv. autonómny systém varovania (ďalej len „ASV“).

V súlade s § 15 zákona č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami v znení neskorších predpisov varovanie obyvateľstva pred nebezpečenstvom v mieste vzniku alebo možného vzniku povodne, v mieste nebezpečenstva povodne a v miestach nižšie ležiacich na vodnom toku sa zabezpečuje prostredníctvom hlásnej a varovnej povodňovej služby. Túto službu zabezpečuje ministerstvo vnútra, okresné úrady v sídle kraja, okresné úrady, obce a iné právnické osoby a fyzické osoby prostredníctvom varovacej siete civilnej ochrany a ASV, ktoré ju doplňujú.

4.2 Záchranné práce

Záchranné práce sú vykonávané v zmysle vyhlášky MV SR č. 523/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečenie záchranných prác a organizovania jednotiek civilnej ochrany v znení neskorších predpisov a to základnými záchrannými zložkami integrovaného záchranného systému, ostatnými záchrannými zložkami integrovaného záchranného systému, útvarmi Policajného zboru a osobami povolanými na osobné úkony. Sú vykonávané v závislosti od druhu, rozsahu a času vzniku mimoriadnej udalosti.

Činnosť pri záchranných prácach obsahuje najmä:

1. varovanie obyvateľstva a vyznenie osôb ohrozených mimoriadnou udalosťou a aj pri zmenách situácie počas vykonávania záchranných prác,
2. vykonanie prieskumu a pozorovania na postihnutom území, ktorého cieľom je vyhľadať postihnuté osoby mimoriadnou udalosťou, vyznačiť kontaminované a životu nebezpečné úseky,
3. vyslobodzovanie postihnutých osôb z trosiek zničených a narušených budov, vrakov dopravných prostriedkov, ochranných stavieb, zo zaplavených priestorov a z horiacich budov,
4. prívod vzduchu a vody osobám v zavalených priestoroch a ochranných stavbách,
5. individuálnu ochranu osobám v kontaminovanom priestore a ich odsun z tohto priestoru,
6. poskytnutie prvej predlekárskej pomoci a neodkladnej zdravotnej starostlivosti zraneným osobám vrátane odsun postihnutých do zdravotníckych zariadení,
7. lokalizáciu a likvidáciu požiarov ohrozujúcich postihnuté osoby a nasadené sily a prostriedky,
8. kontrolu kontaminovania a ožiarenia osôb, kontrolu kontaminovania územia, ovzdušia a budov,
9. poskytnutie jódovej a špeciálnej profylaxie,
10. hygienickú očistu postihnutých osôb,
11. likvidáciu úniku nebezpečných látok a zabránenie ich šíreniu,
12. špeciálnu očistu a dezaktiváciu územia, budov, priestorov, dopravných prostriedkov a komunikácií nevyhnutných pre činnosť nasadených síl a prostriedkov,
13. dezinfekciu, dezinfekciu a deratizáciu územia, budov, priestorov, dopravných prostriedkov a komunikácií nevyhnutných pre činnosť nasadených síl a prostriedkov,
14. reguláciu pohybu osôb a dopravných prostriedkov na postihnutom území,
15. uzavretie postihnutého územia,
16. ochranu postihnutých osôb a nasadených síl a prostriedkov pred nepriaznivými poveternostnými vplyvmi a následkami mimoriadnej udalosti,
17. odsun nezranených osôb z postihnutého územia,

18. núdzové zásobovanie a núdzové ubytovanie osôb, ktoré sú následkom mimoriadnej udalosti bez základných životných potrieb,
19. poskytnutie veterinárnej pomoci postihnutým a ohrozeným zvieratám a vykonanie veterinárnej očisty,
20. odpojenie poškodených rozvodných sietí a zariadení ohrozujúcich postihnuté osoby, nasadené sily a prostriedky a majetok,
21. pozorovanie postihnutého územia a kontrolné merania,
22. spevňovanie alebo strhávanie poškodených stavieb, budov a konštrukcií ohrozujúcich postihnuté osoby a nasadené sily a prostriedky,
23. uvoľňovanie zahataných vodných tokov,
24. uvoľňovanie určených cestných komunikácií a železničných tratí, vytvorenie priechodov a prejazdov potrebných na vykonávanie záchranných prác a odsun postihnutých osôb,
25. čerpanie a vypúšťanie vody zo zaplavených častí budov a územia, kde sa vykonávajú záchranné práce,
26. zachytávanie ropných produktov na vodných tokoch a plochách,
27. identifikáciu, odsun a pochovávanie usmrtených osôb,
28. uskladňovanie, odsun a likvidáciu kontaminovaného materiálu a ekologickú asanáciu zvyškov nebezpečných látok,
29. psychologickú pomoc a duchovnú pomoc.

Záchranné práce sa riadia na základe skutočnej situácie a jej predpokladaného vývoja. Záchranné práce pri ozbrojenom konflikte alebo pri teroristickom útoku majú špecifické podmienky a charakter vykonávania (a sú uvedené v prílohách 3 a 4 vyhlášky MV SR č. 523/2006 Z. z. v znení neskorších predpisov).

Záchranné práce pri úniku nebezpečnej látky v objekte

V rámci záchranných prác sa vzhľadom na povahu a rozsah možných mimoriadnych udalostí v objektoch nakladajúcich s nebezpečnými látkami vykonávajú okrem všeobecných záchranných prác aj tieto činnosti:

- varovanie obyvateľstva a vyzoznenie osôb ohrozených mimoriadnou udalosťou (vykonáva prevádzkovateľ objektu nakladajúceho s nebezpečnou látkou);
- individuálna ochrana osôb v kontaminovanom priestore a ich odsun (prevádzkovateľ objektu nakladajúceho s nebezpečnou látkou je povinný zabezpečiť pre svojich zamestnancov a osoby prevzaté do starostlivosti špeciálne prostriedky individuálnej ochrany; obyvateľstvo využíva improvizované prostriedky; odsun osôb z kontaminovaného priestoru zabezpečuje hasičský a záchranný zbor, polícia a prevádzkovateľ objektu);
- lokalizácia a likvidácia úniku nebezpečnej látky, zabránenie jej šíreniu (vykonáva hasičský a záchranný zbor);
- pozorovanie, monitorovanie postihnutého územia, meranie prípustných hygienických hodnôt nebezpečnej látky v ovzduší (vykonáva hasičský a záchranný zbor, prevádzkovateľ objektu, v špecifických prípadoch sa môže požadovať nasadenie výjazdovej skupiny Kontrolného chemického laboratória CO v Jasove);
- odsun (evakuácia) nezranených osôb z ohrozeného územia (vykonáva obec v spolupráci s policajným zborom a mestskou políciou v zmysle spracovaných evakuačných plánov).

Uvedené záchranné práce sa vykonávajú predovšetkým silami a prostriedkami základných záchranných zložiek integrovaného záchranného systému a využiteľných síl a prostriedkov prevádzkovateľa objektu nakladajúceho s nebezpečnou látkou a obce.

Pre zabezpečenie ochrany obyvateľstva potenciálne ohrozeného pri vzniku mimoriadnej udalosti spojenej s únikom nebezpečnej látky je obec povinná v súlade s § 15 ods. 1 písm. g) zákona o COO plánovať, vyhlasovať, riadiť a zabezpečovať evakuáciu a k tomu spracovávať plán evakuácie obyvateľstva obce. Evakuáciu riadi obec prostredníctvom evakuačnej komisie obce.

Ak je evakuácia vzhľadom na veľkosť oblasti ohrozenia, vyhodnotenú prevádzkovateľom objektu nakladajúceho s nebezpečnou látkou, plánovaná v rámci obce, evakuáciu plánuje, riadi a zabezpečuje dotknutá obec vo svojej pôsobnosti.

Okresný úrad Levoča plánuje, vyhlasuje, riadi a zabezpečuje evakuáciu, ak nepatrí do pôsobnosti právnických osôb, fyzických osôb – podnikateľov alebo obcí.

Záchranné práce pri povodniach

V čase nebezpečenstva povodne, počas povodne a po povodni v bezprostredne ohrozených alebo už zaplavených územiach sa vykonávajú tieto povodňové záchranné práce:

- varovanie, práce spojené s ochranou, evakuáciou obyvateľstva na nevyhnutne potrebný čas v územiach ohrozených alebo zaplavených povodňou;
- ochrana a zachraňovanie majetku na postihnutom území;
- odstraňovanie prekážok, ktoré bránia plynulému odtoku vôd;
- odsun nebezpečných látok z dosahu záplav;
- nevyhnutné práce na prístupových komunikáciách súvisiace s obnovením prístupu do sídelných celkov vrátane výstavby provizórnych mostných objektov a lávok;
- riadenie dopravy, vytyčovanie obchádzok a osadzovanie provizórneho dopravného značenia;
- ochrana vodných zdrojov a rozvodov pitnej vody, elektrickej energie, plynu a telekomunikačných sietí;
- uzatvorenie evakuovaného územia a ochrana majetku evakuovaných osôb;
- núdzové zásobovanie pitnou vodou a potravinami v postihnutých oblastiach;
- vyhľadávanie nezvestných osôb;
- odčerpávanie vody zo zatopených domov, pivníc, studní, verejnej kanalizácie, žump a iných objektov;
- hygienicko - protiepidemiologické opatrenia vyvolané povodňami;
- zabezpečenie verejného poriadku na území postihnutom povodňami;
- odstraňovanie naplavenín z domov a z iných objektov, verejných priestranstiev a z komunikácií;
- zabezpečovanie poškodených stavieb proti zrúteniu alebo ich asanácia;
- iné práce vykonávané na príkaz štátnej správy ochrany pred povodňami do odvolania stav ohrozenia.

Povodňové záchranné práce zabezpečujú orgány štátnej správy ochrany pred povodňami a vykonávajú sa podľa spracovaných povodňových plánov záchranných prác a v mimoriadnych a odôvodnených prípadoch aj nad ich rámec prostredníctvom záchranných zložiek, orgánov územnej samosprávy a ďalších právnických osôb, fyzických osôb – podnikateľov a fyzických osôb.

Okresný úrad Levoča má spracovaný plán ochrany obyvateľstva v podmienkach okresu Levoča a v prípade potreby je pripravený koordinovať a riadiť záchranné práce ak nepatria do pôsobností obcí, iných orgánov štátnej správy alebo právnických osôb a fyzických osôb - podnikateľov.

V. ÚLOHY A OPATRENIA PO VZNIKU MIMORIADNEJ UDALOSTI

Po vzniku mimoriadnej udalosti a vyhlásení mimoriadnej situácie sa vykonávajú tieto úlohy a opatrenia:

- záchranné práce silami a prostriedkami z územia, na ktorom bola vyhlásená mimoriadna situácia
 - obce, mestá, Okresný úrad Levoča vedú zoznamy využiteľných síl a prostriedkov pri záchranných prácach v rámci svojho územného obvodu;
- evakuácia

- dotknuté obce, mestá a Okresný úrad Levoča majú pre plánovanú evakuáciu spracované plány evakuácie v zmysle vyhlášky MV SR č. 328/2012 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o evakuácii;
- núdzové ubytovanie a núdzové zásobovanie
 - obce, mestá a Okresný úrad Levoča majú spracovaný prehľad ubytovacích a stravovacích zariadení využiteľných v prípade mimoriadnej udalosti na zabezpečenie núdzového zásobovania a núdzového ubytovania, ktorý je súčasťou plánu núdzového zásobovania a núdzového ubytovania;
 - o podľa potreby obce uzatvárajú s prevádzkovateľmi ubytovacích a stravovacích zariadení dohody o zabezpečení núdzového zásobovania a núdzového ubytovania;
 alebo
- použitie základných zložiek integrovaného záchranného systému:
 - Hasičský a záchranný zbor,
 - poskytovatelia záchranej zdravotnej služby,
 - kontrolné chemické laboratória civilnej ochrany,
 - Horská záchranná služba,
 - Banská záchranná služba,
 - Policajný zbor
 a ostatných zložiek integrovaného záchranného systému.

VI. PODROBNOSTI O TOM, KDE SA DAJÚ ZÍSKAŤ ĎALŠIE INFORMÁCIE SÚVISIACE S PLÁNOM OCHRANY OBYVATEĽSTVA

Ďalšie informácie súvisiace s plánom ochrany obyvateľstva je možné získať priamo na každom obecnom úrade alebo mestskom úrade a na Okresnom úrade Levoča, odbore krízového riadenia.

V prípade povodní úlohy a povinnosti orgánov štátnej správy ochrany pred povodňami na zabezpečenie obyvateľstva pred povodňami sú dané povodňovým plánom, ktorého súčasťou je aj povodňový plán záchranných prác, ktorý spracováva obec ako povodňový orgán ochrany pred povodňami. Bližšie informácie súvisiace so zabezpečením ochrany pred povodňami je preto možné získať priamo na každom obecnom úrade alebo mestskom úrade, na Okresnom úrade Levoča na odbore starostlivosti o životné prostredie a na odbore krízového riadenia.

VII. ODKAZ NA OBMEDZENIA VYPLÝVAJÚCE Z OCHRANY DÔVERNÝCH INFORMÁCIÍ A UTAJOVANÝCH SKUTOČNOSTÍ

Vyššie zverejnené informácie sú v súlade so zákonom č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov a nevzťahujú sa na ne žiadne obmedzenia vyplývajúce zo zákona č. 215/2004 Z.z. o ochrane utajovaných skutočností a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ani zo zákona č. 122/2013 Z. z. o ochrane osobných údajov a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Aktualizácia vykonaná dňa: 30. 10. 2023